ההתחייבות ליצחק רבין נשלה, הסוכנות איכזבה בפרוייקט "נעל"ה"

הרב הראשי לישראל, הגר"מ לאו ועוזי ברעם שר התיירות לוחצים ידיים

הידיעה בעתונות שפורסמה ביום שני השבוע, בישרה כי 2000 בני נוער בגילאי 15–17, יגיעו ארצה מ־20 רשתליות שונות ב"חבר העמים" במסגרת "נעל"ה 16".

"היוזמה", הפעם היא הסוכנות היהודית שהעמיסה על ראש הממשלה, יצחק רבין הבטחות "בסים לים מכסים" בדבר כישורה לנהל את פרוייקט "נעלה" במסגרתה, והציאה אותו מתחת משרד החינוך והתרבות, תוך התחייבות לעמוד בכימוי התקציבי הנדרש.

ראש הממשלה, יצחק רבין שראה בפרוייקט "נעלה" את ה"ביבר" שלו וסבע את הסיסמה "אין נעלה מנעל"ה", נענה להתחזי הסוכנות היהודית והעביר את הפרוייקט לבעלותה, אלא שהיום גם הוא יודע או לפחות בלשכתו יודעים, כי הסוכנות איכזבה, איכזבה מאוד.

בשיר הסוכנות היהודית והבטיחה להביא ארצה מ"חבר העמים" 5000 (!) בני נוער כל שנה בשלוש השנים הבאות במסגרת פרוייקט נעל"ה, מסתבר, כי היא לא הצליחה לעמוד אפילו במספר שהופיעה בתקשורת: "2000 בני נוער".

בפועל מגיעים ארצה 1846, כאשר מתוכם 450 אינם תלמידי תיכון אלא סטודנטים שאין להם ולא כלום עם פרוייקט "נעל"ה". מתוך 1396 בני הנוער השייכים לפרוייקט הזה, רק 219 מיועדים ללמוד במוסדות חינוך דתיים.

על־פי בדיקה שנעשתה ב"חבר העמים", נתברר, כי חלק מהשליחים שיצאו למין את בני הנוער שביקשו להשתלב בפרוייקט "נעל"ה", שעון בארגוני הסדים שרצו לשלוח את ילדיהם לחינוך דתי, כי אין הפרוייקט כולל מוסדות חינוך דתיים וכך לא מעט הורים חוזו בהם מכוונתם לשלוח את בניהם להתנתק בישראל.

בשונה מן העבר, רבים מאד מבין הבאים הפעם אינם יהודים, וככל הידוע לא נעשה גם מאמץ מיוחד לצמצם את מספרם של מי שאינם יהודים מבין המועמדים. מאות ילדים שנרשמו לפרוייקט כתוצאה מהסנטיזם שרכש בגילגולו הקודם, ביטלו את הרשמתם לאחר שנתברר להם, כי מדובר בתוכנית בעלות הסוכנות היהודית ולא של מסלת ישראל.

אין ספק כי אמונתם של ראש הממשלה, יצחק רבין ושל ממשלת ישראל נפגעו כתוצאה מהעברת הפרוייקט לסוכנות היהודית והדבר מוצא את ביטוי המיידי במספר הבאים, שאינו "שוגא" את המינימום שציפו לו.

בשלב מסויים גילו במשרד ראש הממשלה כי שנו בהעברת הפרוייקט לסוכנות היהודית הבתחה במשהו קשה, אך היה זה מאחר מכדי שניתן יהיה למנוע. ככל הידוע יצא בדבר מיוחד ממשרד ראש הממשלה ל"חבר העמים", כדי ללמוד מקרוב מדוע שכבה ההתלהבות ב"חבר העמים" מפרוייקט נעל"ה, והדו"ח שהובדע כתב "קשה ביותר בתוכנו", על־פי מקור מהימן ביותר.

במקי הדוח אמורה להתכנס ישיבת חבר האמנים של הסוכנות היהודית היא תדון ככל הנראה בשורה של נושאים הנוגעים את המשבר בו היא נתונה, ותהיה זו הזדמנות לראש הממשלה להביע את אכזבתו מכישורי הסוכנות היהודית ולהחזיר את נעל"ה לידיים המקוריות.

ביתתים בודקים גורמים פרטיים את האפשרות להקים נעל"ה לאלה מבני הנוער ב"חבר העמים" המעוניינים בחינוך דתי וכפי שנמסר המקורות הכספיים כבר הועמדו לצדדך זה.

גורמים במערכת החינוך אמרו לי השבוע, כי הם מלאי הצנה לנוכח הסוכנות, כי מחינית מבין בני הנוער שהגיעו ארצה מוסנים למוסדות חינוכיים שעוני־ מיוחד לדתיות, ספק גדול אם המוסדות הללו מוצאים לקליטת בני־נוער בעלי יכולת לימודית גבוהה.

אגב, בעוד הסוכנות הבטיחה לגייס את הכספים למימן נעל"ה, הנה מתברר, כי הממשלה נתבקשה לממן כ־50 אחוז מעלותו, אולם במסמך של רבר הסכימה הממשלה לממן רק את שכר ההוראה.

עצת האדמו"ר לחסיד המתלבט

חסידות גור לדוחיניק, הנמנית עם המפוארות, בין היתר, בתדיקות הדבה המאפיינת את אדמו"ריה ושניהם. לא אחת וכו החסידים להשתובת על שאלותיהם במשפט קצר ביותר השווה בזמנו, במוסר השכל ובעקיצה קלה.

מהון הזה של התשובות, נתנים אלפי החסידים, כאשר בדרך כלשהי הן דולפות החוצה. לפעמים מפי החסיד עצמו המספר לחבריו, הם כבר דואגים לעשות לה "תפוצה נאותה". השבוע שמעתי שני סיפורותים בכפר־עציון יישאר על כנו. אולם, גם הבהטחות שניתנו, קיבו ליד שולחן ועדת המבחנים.

ה"סקנדל" שבדרך: סיעת הליכוד בהסתדרות הכללית

סקרי דעת הקהל האחרונים נתנו ניקוד גבוה ביותר לירד הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, אלא שקשיים מבית עם שני עמיתיו להנהגה, אריאל שרון ודוד לוי, אינם מבטיחים לו חיים קלים בדרך לראשות הממשלה. במהון הבטחת ניתן היה לשמוע מפי השניים התחייבויות קשות מתוכן דבריו של נתניהו במליאת הכנסת, כאשר נימק את הצעת האי אמון של הליכוד בממשלת יצחק רבין היה זה דוד לוי שהסביר באריכות למאזינו, מה הוא היה אומר, אם היתה ניתנת לו הזדמנות לדבר בשם הליכוד בימים מרופים אלה. אלא שהסתייגותם של השניים ממנהיג הליכוד, הוא "כסף קטן" לעומת המסמך שהבינה "יד אלמונית" לגבי הצעות, למעניתן, בסיעת הליכוד בהסתדרות הכללית.

במכתב בן שני עמודים מרפסים המופנה למבקרת המדינה, הגב' מרים בן־פורת, והמתקים ממנו לבנימין נתניהו, יו"ר הליכוד, בית הדין של הנהגה חברי הכנסת של הליכוד כלולות האשמות קשות ביותר על אי סדרים כספיים בסיעת הליכוד בהסתדרות. כותבי המכתב, בכיכול "עובדי סיעת הליכוד בהסתדרות", מפרטים ב־11 סעיפים את מסלולי הכספים של הסיעה בהסתדרות, "אלאך האמור לעיל אנו מבקשים להודות לסיעת הליכוד בהסתדרות ולעומד בראשה להקפיא את כל מכתבי הפיטורים, שנשלחו לעובדי הסיעה – 26 במספר".

יו"ר הסיעה ח"כ יעקב שמאי מוכר וידוע באזרח חיזו הצנוע וביושרו האישי וקשה להאמין, כי מבקרת המדינה, אם תידרש למוגיע הזאת תעלה חשדות כלפיו בדוח המסמך של "עובדי סיעת הליכוד בהסתדרות". אלא שמכתב המאשים הזה כבר לא מעט עיניים בליכוד ושרואין נדהמו מתוכנו הקשה.

אם האישומים האנונימיים הללו יתפסו תאוצה תקשורתית יעמוד הליכוד במצב לא נעים ודוקא בימים שסיכוייו לחזור לשלטון טובים למדי.

למה דווקא בפרשת נח?

חסידי נרבודנה יבואו בשטי שעבר בהמונים־עם הגר"ר שליט"א לעשות את שבת פרשת נח במירון ליד קברו של התנא הצלוקי רשב"י. התתנות מצאה סימוכין בדוחב הזדרי בבני ברק לאוזדה הקשה השוררת בקרב החסידים היזאים למירון בעקבות "פרשת הוקסטרי" ולא חסר הדבה לדמין לקשר בין הבטיחה למירון לבין פרשה עגומה זו.

חסידי נרבודנה הגר"ר יצאים מדי שנה בפרשת נח למירון ובאשר ביזדתי מדע דוקא בפרשת נח הוסבר לי ברצינות, כי נח זה ראשי תיבות: "נרבודנא חסידים".

נדב דולטי. האזנתי בקשב רב לעמדת המחייבים אבל היתה לי בעייתי: "יצנצי ציבור, ביניהם מנהלי המלונות בירושלים, הללו התחזרו אותי שאם אתמוך במועמדתו של הרב דולטי, הרי שעם בחירתו הוא יסיר את תעודות הכשרות מכל המלונות בירושלים ויציב דרישות שלא נוכל לעמוד בהן. הלכתי אליו וסיפרתי לו את כל הסיטנות נגדו והוא השיב לי בגילוי־לב: "תשמע, הפסיקה שלי תהיה תמיד הלכתית טהורה, אבל רבר אחד אני מבטיח לך, אם יהיו סיטנות על אופי פסיקותי תוכלו להשמיע את השגותיכם, אבל ההחלטה הסופית תהיה בידי. ואכן, לאחר מספר שבועות הוא הסיר את ההכשר ממלון "הילטון" ירושלים. קמה סערה גדולה ואני יחד עם טרי קולן ומנהלי "הילטון" נפגשנו אתו. קם הרב דולטי וכר צדיק לברכה (כלשונו־ש.ג.) ואמר: אני מציע לכם שבמקום הבעה תדריך אתכם החשיבה הכלכלית. תקבלו את הוראותי ובמקביל תפתחו ב"הילטון" מלוקת "גלאט" ואני רוצה לראות ולשמוע מה תגידו לי אחרי תקופת־מה.

כעבור חצי שנה הלכתי עם אשתי במוצאי שבת לבלות במלון "הילטון". ב"לובי" פגש אותנו מנהל המלון, שקיבלנו בפנים מאירות, והזמין אותי לארוחה "על חשבון הבית". מה פתאום – שאלתי אותו ותשובתו: העצה שנתן לנו הרב דולטי הביאה תשואה כלכלית גבוהה מאוד ואתה יבי היית השדכן בעניין. ישבתי אז וחשבתי שבדיוק להקשיב לעצותיהם של רבנים אם כי אני מבקש להבהיר, כי אני לא מתחייב לקבל אותן באופן קבלני...".

במשך 15 שנה (!) התמסר ר' מרדכי מילשטיין מבני־ברק להקמת חוף נפרד לציבור הדתי בים המלח עד שהלומו התגשם בגודל.

ועכשיו מותק לפסוריאדיס הדתי...

מכפר עציון לגבעת חביבה

במשך תקופה ממושכת פעל ב"מרשת תורה ועבודה" שבכפר עציון, מרכז להכשרת מורות חיילות. המרכז הזה עבר גם את תקופת יצחק נבון בהיותו שר החינוך והתרבות, והכל גמרו עליו את ההלל – גם דתיים וגם חילוניים.

כעת כל מורה־חיילת עברה הכשרה במרכז הזה במשך שמה שבועות, ברוב מסלולי ההוראה. צוות ההדרכה היה מעורב: דתיים וחילונים שהבעלות של הקיבוץ הדתי, השרתה אווירה טובה על כל באי המקום. עם חילופי הגברי בראשות משרד החינוך והתרבות והמהפך הפוליטי, "רצה" השמועה, כי בכוונת הגורמים השונים במשרד החינוך והתרבות להעביר את המרכז מכפר־עציון לאתר אחר, דחוק מהשפעה אפשרית של הציבות הדתית. ואכן, יושבה לה ועדת המבחנים ובאופן האוביקטיבי ביותר, ואיך לא, נפלה ההחלטה, כי המרכז יעבור לגבעת חביבה של "השומר הצעיר". השוארים של הפרוייקט הבטיחו, כי שיעורי היהדות לא ייפגעו ותשמבה במרכז החדש יהיה כשר, כדי שגם הדתיות יוכלו לאכול במקום את ארוחותיהן. ראשי "מימר", הרב יהודה שמיטל ועו"ד ר"ר יהודה ברמאיר וגורמים אחרים במסלגת העבודת, פעלו ככל יכולתם מאחורי הקלעים, כדי שהמרכז כאלה, שהם היום חלהים בין האברכים.

ובכן, מעשה בחסיד שנתן לבנו בליל ראש השנה תפות ברבש, כנהוג וכמקובל. הילד הדך בשנים, נפל את התפות, בלעו ולמגינת לב החדרים והאורחים, התפות נתקע בגרונו והוא זחל מדעתו. לאחר רקות אורכות של דאגה וחשש לגורל הילד, חולץ התפות והבצע חזר לליחיי כל הנוכחים. לאחר תת שנה האבא לר' ברוידא, הלא הוא המתווך בין האברכים לבין האדמו"ר שליט"א מגור ואמר לו בערך כך: לאחר מה שקרה, החלטתי שאני צריך לקבל על עצמי איזו התחייבות אישית טובה, ואני מתלבט מה ברוזק לעשות, והייתי רוצה לקבל את הדרכת הרבי שליט"א ועצתו בעניין זה. לא ארבו הימים ור' ברוידא – כך לפי המסוד ב"חצר" גור – חזר עם תשובת האדמו"ר: שיקבל על עצמו הלולה טובה, שמכאן ולהבא כאשר הוא נותן למי מבניו הקטנים תניכת תפות, הוא יתעוד אותה לכמה תניכות קטנות יותר...

ובעיצומם של "עשרת ימי תשובה" נכנס חסיד אל הרבי הגרמ"ם אלתר שליט"א וסיפר כי יש לו איזה "חוב" לאשתו: לקנות לה מטבח חדש, וזה צריך לעלות משהו בסביבות 5000 דולר. לקנות או לא לקנות – שאל החסיד. הרבי שציפה מהחסיד שכ"עשרת ימי תשובה" יבוא עם שאלות רוחניות יותר, השיב לו: עם השאלה הזאת תבוא אלי אחרי פרשת נח, או אין לחץ גדול של קהל ועדת בשאלה בכובד ראש.

האברכים בוגר בצפיה דרוכה לפגישה החוזרת של החסיד עם האדמו"ר...

איך הרוויח עוזי ברעם ארוחה חינם במלון הילטון

בראשית השבוע נתנר בכפורסם, בים המלח, תוף עבודה" שבכפר עציון, מרכז להכשרת מורות חיילות. המרכז הזה עבר גם את תקופת יצחק נבון בהיותו שר החינוך והתרבות, והכל גמרו עליו את ההלל – גם דתיים וגם חילונים.

כמעט כל מורה־חיילת עברה הכשרה במרכז הזה במשך שמה שבועות, ברוב מסלולי ההוראה. צוות ההדרכה היה מעורב: דתיים וחילונים שהבעלות של הקיבוץ הדתי, השרתה אווירה טובה על כל באי המקום. עם חילופי הגברי בראשות משרד החינוך והתרבות והמהפך הפוליטי, "רצה" השמועה, כי בכוונת הגורמים השונים במשרד החינוך והתרבות להעביר את המרכז מכפר־עציון לאתר אחר, דחוק מהשפעה אפשרית של הציבות הדתית. ואכן, יושבה לה ועדת המבחנים ובאופן האוביקטיבי ביותר, ואיך לא, נפלה ההחלטה, כי המרכז יעבור לגבעת חביבה של "השומר הצעיר". השוארים של הפרוייקט הבטיחו, כי שיעורי היהדות לא ייפגעו ותשמבה במרכז החדש יהיה כשר, כדי שגם הדתיות יוכלו לאכול במקום את ארוחותיהן. ראשי "מימר", הרב יהודה שמיטל ועו"ד ר"ר יהודה ברמאיר וגורמים אחרים במסלגת העבודת, פעלו ככל יכולתם מאחורי הקלעים, כדי שהמרכז